LENİN

DEVRİMCİ PROLETARYANIN 1 MAYIS EYLEMİ

çağrı yayınevi

Birinci baskı : Nisan 1975
ÇAĞRI YAYINEVİ : 3
El kitapları dizisi : 1

Sorumlu yönetmen:
İlhan KALAYLIOĞLU

ADRES :
Necatibey Caddesi 47/9
Telefon : 18 18 72
ANKARA
Yazışma adresi :
P.K. 568
Kızılay — ANKARA

LENİN

DEVRİMCİ PROLETARYANIN 1 MAYIS EYLEMİ

Çeviren
Orhan AYDIN

Ünal Matbaası 1975 — ANKARA

İŞÇİ BAYRAMI

İşçi yoldaşlar! Tüm ülkelerin işçilerinin sınıf bilincine vardıkları, insanın insana baskısı ve zulmüne karşı verilen mücadelede, açlık, yoksulluk ve aşağılanmaya karşı milyonları kurtarma mücadelesinde birlik oluşlarını kutladıkları İşçi Bayramı yaklaşıyor. Bu büyük mücadelede birbirine karşı olan iki dünya var: sermaye dünyası ile emek dünyası, sömürü ve esaret dünyası ile kardeşlik ve özgürlük dünyası.

Bir yanda bir avuç zengin kan emici var. Onlar fabrikaları ve değirmenleri, araç ve makinaları ellerine geçirmişler, milyonlarca dönüm toprağı ve yığınlarla parayı özel mülkiyetlerine geçirmişlerdir. Onlar, hükümeti ve orduyu uşakları, yığdıkları servetin sadık bekçi köpekleri durumuna getirmişlerdir.

Diğer yanda mülksüzleştirilmiş milyonlar var. Onlar, parababalarına, hizmetlerinde çalışmak için yalvarmak zorundadırlar. Emekleriyle tüm serveti yaratanlar onlardır; yine de

bütün yaşamları boyunca bir ekmek kabuğu için mücadele etmek, bir lütufmuşçasına iş için yalvarmak, güçlerini ve sağlıklarını eziyet verici işlerde tüketmek ve köylerde, kulübelerde ya da kentlerde bodrum ve çatı odalarında yoksulluk içinde yaşamak zorundadırlar.

Fakat şimdi, ezilen mülksüzleştirilmişler parababalarına ve sömürücülere savaş ilân etmişlerdir. Tüm ülkelerin işçileri, emeği ücretli kölelikten, yoksulluk ve baskıdan kurtarmak için savaşıyorlar. Onlar, ortak emeğin yarattığı servetin, bir avuç zenginin değil tüm çalışanların yararına olduğu bir toplum düzeni için savaşıyorlar. Onlar, toprağı ve fabrikaları, değirmenleri ve makinaları tüm ezilenlerin ortak mülkü yapmak istiyorlar. Onlar, zengin-fakir ayrımını ortadan kaldırmayı istiyorlar, emeğin ürünlerinin emekçilerin kendisine gitmesini istiyorlar ve insan aklının tüm buluşlarının, iş yöntemlerindeki tüm gelişmelerin çalışan insan kitlelerini geliştirmesini istiyorlar, baskı aracı olarak kullanılmasını değil.

Emeğin sermayeye karşı verdiği mücadele, tüm ülkelerin işçilerine büyük fedakârlıklara maloluyor. Onlar daha iyi bir yaşam ve özgürlük uğruna kanlarını oluk oluk akıtıyorlar. Bu dava için çarpışanlara hükümetler, görülmemiş işkenceler yapıyorlar. Fakat tüm baskılara karşın dünya işçilerinin birliği bü-

yüyor ve güç kazanıyor. Giderek daha çok işçi sosyalist partilerde birleşiyor, bu partileri destekleyenler milyonlara varıyor ve kapitalist sömürücüler sınıfını alaşağı edecekleri kesin zafere doğru, kararlı adımlarla ilerliyorlar.

Rus proletaryası da yeni bir hayata başladı. O da bu büyük mücadeleye katılmıştır. İşçilerimizin köleleştirilmeye ses çıkarmadıkları, boyunduruktan kurtulmanın hiçbir yolunu bulamadıkları, acı hayatlarında hiçbir ümit ışığı göremedikleri günler geride kaldı. Sosyalizm, onlara kurtuluş yolunu gösteriyor ve onbinlerce savaşçı kızıl bayrak altında toplanıyor. Grevler, işçilere birliğin gücünü kanıtlamış, karşı durmayı öğretmiş, örgütlü emeğin sermaye için ne denli korkunç olduğunu göstermiştir. İşçiler, kapitalistlerin ve hükümetin yaşamasının ve semirmesinin, kendi emekleri sayesinde olduğunu anlamışlardır. İşçiler, birlikte mücadele ruhuyla, özgürlük ve sosyalizm özlemiyle yola çıkmışlardır. İşçiler, çarlık otokrasisinin ne denli karanlık ve uğursuz bir güç olduğunu kavramışlardır. İşçiler, mücadeleleri için özgürlüğe gerek duyuyorlar, fakat çarlık hükümeti onların ellerini kollarını bağlamıştır. İşçiler toplantı özgürlüğüne, örgütlenme özgürlüğüne, basın özgürlüğüne gerek duyarlar, fakat çarlık hükümeti özgürlük için yapılan her atılıma, kamçı, hapishane ve süngü ile karşılık vermektedir. «Kahrolsun otokrasi!»

haykırışı Rusya'nın her köşesine yayılmıştır; sokaklarda ve işçilerin kitle gösterilerinde giderek, sık sık duyulmaktadır. Geçen yaz Güney Rusya'da onbinlerce işçi daha iyi bir yaşam için ve polis zulmüne karşı ayaklanmışlardır. Burjuvazi ve hükümet, büyük şehirlerlerdeki tüm endüstriyel hayatı bir vuruşta felce uğratan korkunç işçi ordusunun görünümü karşısında tir tir titrediler. İşçi davasının düzinelerce savaşçısı, çarlığın iç düşmana karşı gönderdiği birlikler tarafından öldürüldü.

Fakat bu iç düşmanı yenecek hiçbir güç yoktur, çünkü yönetici sınıflar ve hükümet yalnızca onun [iç düşmanın -ç] emeğine dayanarak yaşamaktadır. Dünya yüzünde, giderek sınıf bilincini geliştiren ve örgütlü bir biçimde birleşen milyonlarca işçiyi yenebilecek hiçbir güç yoktur. İşçilerin uğradıkları her yenilgi saflara yeni savaşçılar katmakta, daha geniş kitleleri uyandırmakta ve onları yeni mücadeleler için hazırlamaktadır.

Ve Rusya'nın şu anda içinde bulunduğu süreç, işçi kitlelerinin uyanışının daha hızlı ve geniş olmasını zorunlu kılmaktadır ve bizler proletarya saflarını sıklaştırmak ve onu çok daha kararlı mücadelelere hazırlamak için tüm gücümüzle çalışmalıyız. Savaş, proletaryanın en geri kesimlerinin bile politik olaylar ve sorunlarla ilgilenmelerini sağlamıştır. Sa-

vaş, Rusya'yı yöneten, otokratik düzenin tüm çürümüşlüğünü, polis ve mahkeme çetesinin tüm caniliklerini her zamankinden açık ve canlı bir biçimde gözler önüne sermiştir. Halkımız, yurdunda yoksulluk ve açlıktan eziliyor —buna rağmen üzerinde yabancı ırkların yaşadığı binlerce mil uzaktaki yabancı ülkeler için, yıkıcı ve anlamsız bir savaşa sürüklenmiştir. Halkımız, politik kölelikten sürünüyor— buna rağmen başka insanların köleleştirilmesine yarayacak bir savaşa sürüklenmiştir. Halkımız, siyasal düzen değişikliği ister - fakat o [savaş-ç], onun ilgisini dünyanın öbür ucundaki silâh seslerine çekmek için bulunmuştur. Fakat çarlık hükümeti, oynadığı bu oyunda; ulusun zenginliğini çarçur etmede, gençliği Pasifik kıyılarına ölüme göndermede, çok ileri gitmiştir. Her savaş halkın üzerinde bir gerginlik yaratır; uygar ve özgür Japonya'ya karşı verilen zor savaş ise Rusya'nın üzerinde tehlikeli bir gerilim yaratmıştır. Ve bu gerginlik, polis despotizmi, uyanan proletaryanın darbeleriyle sendelemeye başladığı bir zamanda gelmiştir. Savaş, hükümetin tüm zayıf noktalarını açığa çıkarıyor, tüm aldatıcı maskeleri yırtıyor, tüm iç çürümüşlüğü gösteriyor; savaş, çarlık otokrasisinin mantıksızlığını herkese açıklıyor ve halkının her türlü haktan yoksun, cahil ve uyutulmuş bırakıldığı, bir köle gibi polis hükümetinin boyundu-

ruğu altında olan eski Rusya'nın can çekişmesini herkese gösteriyor.

Eski Rusya ölüyor. Özgür bir Rusya onun yerini almaya geliyor. Çarlık otokrasisinin koruyucusu karanlık güçler batmaktadır. Fakat, ancak sınıf bilincine sahip ve örgütlü bir proletarya, halkın sahte olmayan gerçek özgürlüğünü kazanabilir. Yalnızca sınıf bilincine sahip örgütlü bir proletarya; halkı aldatmak, haklarını kısıtlamak, onu burjuvazinin elinde basit bir araç yapmak yolunda her girişimi bozabilir.

İşçi yoldaşlar!

O halde önümüzdeki kesin savaşa iki katı bir enerji ile hazırlanalım!

Sosyal-Demokrat proletaryanın saflarını daha da sıklaştıralım!

Sloganları daha da geniş bir alana yayalım!

İşçilerin talepleri için yürütülen kampanyayı daha da yüreklilikle sürdürelim!

İşçi bayramının kutlanışı, davamıza binlerce yeni savaşçı kazandıracaktır!

Ve tüm halkların özgürlüğü için, sermayenin boyunduruğu altında tüm ezilenlerin kurtuluşu için verdiğimiz büyük mücadele gücümüzü artıracaktır!

Yaşasın sekiz saatlik iş günü!

Yaşasın uluslararası devrimci Sosyal-Demokrasi!

Kahrolsun katil ve yağmacı çarlık otokrasisi!

Nisan 2 (15), 1904'te yazılmış
Bazı değiştirmelerle broşür olarak Nisan 1904'te basılmıştır.

Toplu Eserler
Cilt 7 s. 199-202

BİR MAYIS[1]

İşçi yoldaşlar! Tüm dünya işçilerinin büyük bayramı yaklaşıyor. Bir Mayıs, işçilerin aydınlığa ve bilince varmalarını, tüm baskı, zulüm ve sömürüye karşı sosyalist bir toplum düzeni için mücadelelerinde kardeşçe bir birlik oluşturmalarını kutladıkları gündür. Zenginleri ve asilleri emekleriyle besleyen, yaşamlarını eziyet verici işlerde bir ücret kırıntısı için tüketen, kendi emeklerinin ürünlerini hiçbir zaman tadamayan, uygarlığın bu lüksü ve ihtişamı ortasında yük hayvanları gibi yaşayan tüm çalışanlar, hepsi, emekçilerin mutluluğu ve kurtuluşu mücadelesi için kolları sıvamışlardır. Kahrolsun ayrı milliyet ve inançtaki işçiler arasında düşmanlık! Bu, yalnızca, proletaryanın bilinçsizliği ve örgütsüzlüğü nedeniyle yaşama olanağını bulan yağmacı ve zalimlerin işine yarar. Yahudiler ve Hristiyanlar, Ermeniler ve Tatarlar, Polonyalılar ve Ruslar, Finliler ve İsveçliler, Letonyalılar ve Almanlar, hepsi, onların hepsi sosyalizmin or-

tak bayrağı altında birlikte yürüyorlar. Bütün işçiler kardeştirler ve onların çelikten birliği tüm çalışan ve ezilen insanlığın tek güvencesidir. 1 Mayıs'ta tüm ülkelerin işçilerinin ve uluslararası Sosyal - Demokrasinin bu birliği, güçlerini gözden geçirir ve özgürlük, eşitlik ve kardeşlik yolunda yılmaz ve sapmaz daha ileri bir mücadele için güçlerini toplarlar.

Yoldaşlar! Bizler şimdi Rusya'da büyük olayların eşiğindeyiz. Bizler otokratik çarlık hükümetine karşı son kıyasıya kavgayı vermek durumundayız, bizler bu kavgayı muzaffer sonucuna ulaştırmalıyız. Vahşilerin ve zalimlerin, satılmış saraylıların ve sermayenin çanak yalayıcılarının hükümetinin tüm Rusya halkının başına sardığı felâketleri gördük! Çarlık hükümeti Rus halkını Japonya'ya karşı çılgınca bir savaşa sokmuştur. Yüzbinlerce genç Uzak Doğu'da ölmek üzere halktan koparılıyor. Kelimeler, bu savaşın bize getirdiği felâketleri anlatmaya yetmez. Ve savaş ne için yapılıyor? Yağmacı çarlık hükümetinin Çin'den gaspettiği Mançurya için! Yabancı topraklar için Rus kanı akıtılmakta ve ülkemiz yıkıma uğramaktadır. Yaşam, işçiler ve köylüler için gittikçe daha zorlaşmaktadır; bir yandan çarlık hükümeti halkı yabancı ülkeleri talan etmeye yollarken öte yandan kapitalistler ve yöneticiler onların boyunduruğunu daraltmayı sürdürmektedir. Çarın sapık generalleri ve sa-

tılmış yöneticiler Rus donanmasının yokolmasına neden oldular, ulusun servetinin hemen tümünü yitirdiler fakat savaş hâlâ yeni kurbanlar yutarak sürüyor. Halk perişan bir durumdadır, sanayi ve ticaret felce uğramıştır ve kıtlık ile kolera kapıya dayanmıştır; fakat otokratik hükümet o körce çılgınlığıyla eski yolu izliyor; o, bir avuç vahşi ve zalimi kurtarmak için tüm Rusya'yı mahvetmeye hazır; o, Japon savaşının yanısıra başka bir savaş daha başlatmıştır — tüm Rus halkına karşı.

Rusya, uyutulmuşluğa, baskıya ve köleliğe karşı bugüne dek böylesine bir uyanışa tanık olmamıştır. İşçi ve köylülerden, toprak sahipleri ve kapitalistlere kadar toplumun her sınıfı huzursuzluk içindedir ve St. Petersburg'dan Kafkaslar'dan, Polonya ve Sibirya'dan protesto haykırışları yükselmektedir. Heryerde, halk savaşa bir son verilmesini istiyor; o, halkın özgür düzeninin kurulmasını, istisnasız tüm yurttaşların temsilcilerinin bir araya gelerek, bir halk hükümeti kuracak ve ulusu çarlık hükümetinin içine soktuğu cehennemden kurtaracak bir Kurucu Meclis'in oluşturulmasını istiyor. İki yüzbin kadar St. Petersburglu işçi, 9 Ocak Pazar günü papaz Georgi Gapon önderliğinde, halkın bu taleplerini ulaştırmak üzere çara gittiler. Çar, işçileri düşman gibi karşıladı. St. Petersburg sokaklarında binlerce silâhsız işçiyi vurdurdu. Mücadele, şimdi bütün

Rusya çapındadır. İşçiler özgürlük ve daha iyi bir yaşam talebiyle grevdeler. Riga ve Polonya'da, Volga'da ve Güney'de kan dökülüyor. Heryerde köylüler ayaklanıyor. Özgürlük mücadelesi tüm halkın mücadelesi haline geliyor.

Çarlık hükümeti çılgına dönmüştür. O, savaşı sürdürmek için borç aramaktadır, ancak artık ona güvenip borç veren çıkmamaktadır. O, halkın temsilcilerini toplayacağına söz vermekteyse de gerçekte hiçbir şey değişmemektedir; işkenceler durmuyor, yöneticilerin yasa tanımazlıkları eskisi gibi sürüyor; ne özgürce yapılan mitingler, ne de halkın özgürce dağıtılan gazeteleri var; işçi sınıfı davasının savaşçıları hâlâ hapishanelerde ölüme terkedilmiş durumdadırlar. Çarlık hükümeti, halkları birbirine düşürüyor. O, Tatarlar arasındaki Ermenilere iftira atarak Bakü'de bir katliam yarattı; cahil halkı kışkırtarak Yahudileri hedef alan yeni bir katliam hazırlıyor.

İşçi yoldaşlar! Artık bizler Rus halkına karşı girişilen bu alçakça hareketlere daha fazla hoşgörü gösteremeyiz. Bizler, özgürlüğü savunmak için ayaklanacağız ve halkın öfkesini gerçek düşmandan başka yönlere saptırmak isteyenleri bozguna uğratacağız. Bizler, çarlık hükümetini devirmek ve tüm halkın özgürlüğünü kazanmak için silâhlı ayaklanmayı

başlatacağız. İşçiler, köylüler silah başına! Gizli toplantılar yapın, silâhlı müfrezeler oluşturun, bulabildiğiniz kadar silâh ele geçirin, Rus Sosyal - Demokrat İşçi Partisi'ne güvenilir adamlar yollayın! Bu yılın 1 Mayıs'ı bizler için halkın ayaklanışının kutlanışı olsun, buna hazırlanalım ve zulme indiıilecek son darbenin işaretini bekleyelim. Kahrolsun çarlık hükümeti! Bizler onu alaşağı edip, halkın Kurucu Meclis'ini oluşturmak üzere devrimci bir geçici hükümet kuracağız. Genel, doğrudan, eşit ve gizli oyla halkın temsilcileri seçilsin. Özgürlük savaşçıları hapishanelerden salıverilsin, sürgündekiler geri getirilsin. Kitle mitingleri serbestçe yapılsın ve halkın gazeteleri melun yöneticilerce denetilmeden basılsın. Tüm halk silâhlansın, her işçiye bir silâh verilsin, böylece bir avuç yağmacı değil, halkın bizzat kendisi kendi kaderini tayin etsin. Serf sahibi toprak ağalarının iktidarını ortadan kaldırmak, halkı yöneticilerin nefret verici baskılardan kurtarmak, köylülerin el konulmuş topraklarını geri almak için kırlarda özgür köylü komiteleri kurulsun. İşte bunlar Sosyal - Demokratların istedikleridir, işte bunlar için sizleri, silâh elde, çarpışmaya çağırıyorlar: gerçek özgürlük için, demokratik cumhuriyet için, sekiz saatlik işgünü için, köylü komiteleri için. İşçi yoldaşlar, o halde büyük kavga için hazırlanın, 1 Mayıs günü fabrikalar-

da ve değirmenlerde işi durdurun, ya da Sosyal - Demokrat İşçi Partisi komitelerinin direktifleri doğrultusunda silâhlanın. İsyan saati henüz çatmadı, fakat uzak da değil. Tüm dünya işçileri özgürlük davasında sayılamayacak kurbanlar vermiş olan kahraman Rus proletaryasını tüm dikkatleriyle izliyorlar. Ünlü 9 Ocak'da, St. Petersburg işçileri şöyle haykırdı: ya özgürlük ya ölüm! Tüm Rusya işçileri, bizler bu büyük savaş haykırışını tekrarlayacağız, bizler hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacağız: bu ayaklanma bize özgürlüğü, özgürlük de sosyalizmi kazandıracaktır!

Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın uluslar arası devrimci Sosyal - Demokrasi!

Yaşasın işçilerin ve köylülerin özgürlüğü, yaşasın demokratik cumhuriyet! Kahrolsun çarlık otokrasisi!

«Vperyod» Çoğunluk Yazı Kurulu
Komiteleri Bürosu

Nisan 12 (25) 1905'de yazılmış, 1905'de broşür olarak basılmıştır.

Toplu Eserler, Cilt 8 s. **348 - 51**

1 MAYIS HAREKETİ VE RUS SOSYAL-DEMOKRAT İŞÇİ PARTİSİNİN OCAK 1912 BÜTÜN — RUSYA KONFERANSININ SLOGANLARI

Okuyucu, bu sayıda ayrıca, bundan sonra saygıyla anılacak olan 1 Mayıs hareketinden önce, St. Petersburg işçileri tarafından basılıp dağıtılan bildirinin tam metnini bulacaktır. Bu, üzerinde özellikle durulmaya değer bir bildiridir, çünkü Rusya'daki işçi sınıfı hareketinin ve Partimizin tarihinin en önemli belgelerindendir.

Bildiri, Sosyal-Demokrat Partinin başkentteki **kesin** örgütsüz durumunu yansıtmaktadır, çünkü bildiri, St. Petersburg Komitesi tarafından değil, fakat bağımsız Sosyal-Demokrat gruplar ve hatta bir grup Sosyalist-Devrimci işçi tarafından imzalanmıştır. Rusya'nın birçok bölgelerinde Partinin durumu şudur: yönetici ve merkez komiteleri sürekli tutuklanmakta, ancak liberallerin ve tas-

fiyecilerin[2] sürekli nefretini uyandırmış olan «çekirdekler»in ta kendisi olan—her çeşit fabrika, sendika, ilçe ve bucak Sosyal - Demokrat gruplar sayesinde, sürekli olarak yeniden kurulmaktadır. Okuyucu, bu bayların yayınladığı derginin son sayısında (**Nasha Zarya,** 1912, sayı 4) Bay V. Levitsky'nin «politik olarak ölü çekirdeklerin, sunî olarak canlandırılması yoluyla partinin yeniden doğuşu»na, nasıl âciz bir öfkeyle ve fesat **kusarak** tekrar tekrar çattığını görebilir.

Sözü geçen bildiriyi daha da tipik ve kayda değer kılan, St. Petersburg Komitesinin tutuklanması nedeniyle, tasfiyecilere bu denli nefret verici gelen **çekirdeklerin,** polisin denetiminden kaçabilmiş olan «yönetici merkez»in çekirdeklerinin, ortaya çıkmak zorunda kalmış olması gerçeğidir.

Her devrimcinin üzücü bulacağı bu gerçek yüzünden, çekirdeklerin **bağımsız** hayatı ortaya çıktı. 1 Mayıs öncesinde açıkça azgınlaşan vahşi polis terörüne rağmen, çekirdekler güçlerini son süratle toparlamak, ilişkiler kurmak ve «**yeraltı**»nı baştan düzenlemek zorunda kaldılar. Bildirinin altında adları bulunan gruplar, temsilciler, vb., libarellerde ve tasfiyecilerde nefret uyandıran **yeraltı**'nın ta kendisidir. **Nasha Zarya** ve **Zhivoye Dyelo**'yu temsilen konuşan tasfiyeci önder Bay Levitsky, «**yeraltı mezhebi**»ne ağzı köpürerek küf-

rededursun (yukarda adı geçen sayının 33. sayfasına bakınız), St. Petersburg bildirisi o yeraltının varlığının, dayanma gücünün, çalışmasının **içeriğinin** ve öneminin kusursuz ve tam bir belgesi olarak karşımıza çıkıyor.

St. Petersburg Komitesi tutuklamalar yoluyla ortadan silinmiştir, böylece şimdi biz, yeraltı çekirdeklerinin niteliklerinin ne olduğunu, ne yaptıklarını ya da ne yapabileceklerini, Partinin üst organlarında hâkim olanların dışında hangi görüşleri benimsediklerini ya da kendi içlerinde geliştirdiklerini, hangi görüşlerin işçilerin sempatisini kazandığını göreceğiz.

Bildiri, çekirdeklerin ne yaptığım gösteriyor: şu anda ortadan kaldırılmış olan (yeraltının muhtelif düşmanlarının gözü aydın) St. Petersburg Komitesinin görevini yürütüyorlar. Onlar, 1 Mayıs hazırlıklarını sürdürüyorlar. Onlar, **değişik** Sosyal - Demokrat yeraltı grupları arasında bağlantıları yeniden kuruyor. Onlar, Sosyalist - Devrimcileri de aralarına alıyorlar çünkü onlar proletaryayı canlı bir devrimci dava etrafında birleştirmenin öneminin bilincindedirler. Onlar, bu değişik Sosyal - Demokrat grupları ve hatta «Sosyalist - Devrimci bir grup işçi» yi mücadelenin **özgül** sloganları çevresinde toparlamaktadırlar. Ve bu, hareketin gerçek **karakte-**

rinin, gerçek proletarya **anlayışının,** RSDİP'*-nin ve **onun Ocak 1912** Bütün - Rusya Konferansının[3] gerçek **gücünün** belirginleştiği zamandır.

Tutuklamalar sonucunda öyle olmuştur ki, özel sloganları geliştirecek hiçbir hiyerarşik yapı kalmamıştır. Bu yüzden, proletarya kitleleri, işçi Sosyal - Demokratlar ve hatta bazı Sosyalist - Devrimciler, **yalnızca** kitleler için tartışma götürmez olan, yalnızca gücünü «yukardan aşağı kararlar»dan (demagogların ve tasfiyecilerin koydukları gibi) alan sloganlar değil, fakat devrimci işçilerin kendi **insiyatiflerinden** çıkan sloganlar etrafında birleştirilebilirler.

Ve biz ne görüyoruz?

Görüyoruz **ki**, St. Petersburg Komitesinin ortadan kaldırılmasından **sonra,** yeniden derhal oluşturulmasının olanaksız olduğu bir anda ve bir grup işçinin, diğer bir grup üzerindeki etkisinin örgütsel anlamda değil, **fakat** yalnızca ideolojik planda olduğu bir zamanda, **RSDİP'nin Ocak 1912'de toplanan Bütün - Rusya Konferansında saptanan** ve liberaller, tasfiyeciler, Lieber, Troçki ve şürekâsı üzerinde delice ve vahşi bir nefret uyandıran **sloganların kullanıldığını** görüyoruz.

St. Petersburg işçileri bildiride, «slogan-

---

* Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi

larımız, kurucu meclis, sekiz saatlik işgünü, malikânelere el konulması olsun» diye yazıyorlardı. Ve daha sonra bildiri şu sloganları atıyor: «Kahrolsun çarlık hükümeti! Kahrolsun otokratik 3 Haziran Anayasası[4]! Yaşasın demokratik cumhuriyet! Yaşasın sosyalizm!»

Bu öğretici belgelerden görüyoruz ki, RSDİP Konferansında ileri sürülen **tüm** sloganlar, St. Petersburg proletaryası tarafından benmisenmiş ve Rus devriminin ilk adımlarına damgasını vurmuştur. Ocak konferansının iftiracıları ve çamur atıcıları kirli işlerini istedikleri kadar sürdürebilirler. St. Petersburg'un devrimci proletaryası onlara gerekli karşılığı verdi. Proletaryayı, **halkın** devriminde önderlik rolünü üstlenmeye çağırarak, devrimci Sosyal-Demokratların son Konferansından çok daha önce başlayan çalışma, tüm polis baskısına, 1 Mayıs öncesi keyfî tutuklamalara, devrimcilerin aşağılanmasına, liberal ve tasfiyeci basından gelen yalan ve iftira seline rağmen, ürünlerini vermiştir.

Rusya'nın her tarafından işçileri peşinden sürükleyen yüzbinlerce St. Petersburg proleteri, yalnızca burjuva toplumunun ayrı sınıflarından biri olarak değil, «kendilerinin» yalnızca ekonomik sloganlarıyla değil, fakat tüm halk **için**, tüm halkı **temsilen** ve özgürlüğe gerek duyan ve onun için mücadele edebilecek

olan **tüm** sınıfları mücadeleye çekmek ve uyandırmak **amacıyla,** devrim bayrağını yükselten önder olarak, grevlere ve sokak gösterilerine başvurmuştur.

Rusya'da proletaryanın devrimci hareketi daha üst bir düzeye yükselmiştir. Nasıl ki 1905'de kitle grevleri ve Gaponcu hareketlerle başladıysa, 1912'de de polisin Parti örgütlerini dağıtmasına rağmen hareket kitle grevleri ve **cumhuriyet bayrağının yükselişi** ile başlıyor. Bağımsız «çekirdekler» ve bağlantısız işçi «grupları» en zor ve yorucu koşullar altında görevlerini yerine getirmişlerdir. Proletarya kendi «1 Mayıs Komitelerini» kurdu ve insanlığı ücretli kölelikten kurtarmak durumunda olan bir sınıfa yaraşır **devrimci** bir programla harekete geçti.

1 Mayıs Hareketi aynı zamanda «birlik» hakkındaki bazı **kelimelerin** ne anlama geldiğini ve **gerçekte** işçilerin nasıl birleştiklerini gösterir. Sosyalist - Devrimci Parti adına konuşan Rubanovich; Burtsev'in Paris'te çıkan **Buduscheye** gazetesinde şöyle yazıyor: «1 Mayıs eyleminin şu kayda değer özelliğini belirtmeliyiz: hazırlık mitinglerinde St. Petersburg işçileri çeşitli sosyalist gruplar arasında varolan ayrılıkları tanımayı reddettiler; ... ağır basan eğilim anlaşma doğrultusundaydı.» Yeniden bastığımız bu bildiri, böyle bir sonucu hangi **olgunun** hazırladığını açıkça göster-

mektedir. Olgu şudur ki yol gösterici merkezini yitiren Sosyal - Demokrat çekirdekler, hangi görüşte olursa olsunlar işçileri kazanarak ve **onların tümüne karşı** Parti sloganlarını **savunarak,** çeşitli gruplar arasında ilişkileri yeniden kurdular. Ve bu Parti sloganları doğru olduğu, proletaryanın devrimci görevleriyle uyumlu olduğu ve tüm halkın devriminin görevlerini içerdiği için **tüm** işçilerce benimsenmiştir.

Birlik somutlaştı, çünkü RSDİP Ocak Konferansı, ülke dışındaki küçük gruplar arasında anlaşma sağlamak için harcanan yararsız ve boş çabayı ve devrimci Parti tasfiyecilerine boşuna kur yapmayı bıraktı ve savaşçı sloganları **tam zamanında** açık ve kesin bir biçimde ortaya koydu. Proletaryanın devrimci hareket için birliği, proleter (Sosyal - Demokrat) ve proleter olmayan (Sosyalist - Devrimci) partiler arasında uzlaşmayla, sosyal - Demokrat Partiden ayrılan tasfiyecilerle anlaşma yolları aramakla değil, fakat Rus Sosyal - Demokrat örgütlerdeki işçilerin toparlanması ve bu işçilerce, içinde bulunduğumuz anın görevlerinin doğru çözümlenmesi yoluyla sağlanmıştır.

Bund liberallerinin ve Viyanada'ki Troçkilerin boş gevezeliklerine bel bağlayarak, hâlâ «birliğe»—tasfiyecilerle birliğe—inanabilenlere iyi bir ders. Lieber, Troçki ve tasfiyecile-

rin övülen «Örgütleme Komisyonu», «birlik» üzerine çığlıklar atıyordu, fakat gerçekte o [örgütleme komisyonu-ç] pratikte, işçilerin devrimci mücadelesini birleştiren **birtek** slogan sağlayamazdı ve sağlayamadı. Tasfiyeciler **kendilerinin** devrimci olmayan sloganlarını, liberal bir işçi politikasının sloganlarını attılar, fakat hareket onlara itibar etmedi. «Birlik» üzerine Troçkist masalların altında yatan budur.

«Birleştirdiğine» yemin eden ve ant içen ve Konferansa ağzına geleni söyleyen Troçki, 23 Nisan (6 Mayıs) da Viyana'daki iyi niyetlileri «örgütlenme özgürlüğü için mücadelenin» Lene olaylarının[5] ve tepkilerinin **«temeli»** (!!) olduğuna ve «bu talebin proletaryanın devrimci seferberliğinin **ana** (!!) çıkış noktası olduğuna ve olacağına» temin ediyor. Daha bir hafta geçmeden, tasfiyecilerin şakşakçılarının bu acınacak cümleleri—«St. Petersburg'un tüm örgütlü işçilerinin temsilcileri», «Sosyal - Demokrat Obyedineniye grubu», «merkez Sosyal - Demokrat şehir grubu», «işçi Sosyalist - Devrimciler grubu», «işçi Sosyal - Demokratlar grubu» ve «1 Mayıs Komitelerinin temsilcileri» tarafından silinip atılmıştır.

St. Petersburg Sosyal - Demokrat proletaryası, işçi sınıfı için en önemli ve en gerekli olsa bile tek bir talep yolunda değil, fakat **tüm halkın özgürlüğü** yolunda yeni bir dev-

rimci mücadelenin başlatılması gerekliliğini kavramıştır.

St. Petersburg Sosyal-Demokrat proletaryası taleplerini parçalaması değil, genelleştirmesi gerektiğini, cumhuriyetin, **tersini değil**, örgütlenme özgürlüğünü içerdiğini, ve merkeze vurmanın, kötülüğün kaynağına saldırmanın, [yani] çar ve Kara Yüzler[6] Rusya'sının düzenini tümüyle, rejimini tümüyle yıkmanın gerekliliğini kavramıştır.

St. Petersburg Sosyal-Demokrat proletaryası Nicholas Romanov'**dan**, Kara Yüzler'**den** örgütlenme özgürlüğü talep etmenin gülünç ve saçma olduğunu, genel ve ayrımsız bir haksızlığın olduğu, yetkililerin keyfî bir yönetiminin ve provakasyonlarının hüküm sürdüğü ve açlıktan kıvranan on milyonlarca insana basit anlamında bile yardım etme özgürlüğünün olmadığı bir ülke olan Rusya'nın şimdiki politik düzeninin, «otokratik 3 Haziran Anayasa» mızın örgütlenme örgütlüğü ile **bağdaşabileceğine** ihtimal vermenin gülünç ve saçma olduğunu anlamıştır. Örgütlenme özgürlüğünün devrimci seferberliğin ana çıkış noktası olduğunu öne sürebilecek olanlar, yalnızca, liberal gevezeler ve liberal emek politikacılarıdır.

DEVRİMCİ PROLETARYANIN 1 MAYIS EYLEMİ

Lena olaylarından ve 3 Haziran darbesinden sonra devrimci işçi sınıfı hareketindeki ilk, kararlı yükselişten bu yana bir yıl geçti. Çar'ın Kara Yüzler'i ve toprak ağaları, yöneticiler güruhu ve burjuvazi, yağmanın, Tatar istilâlarının ve Rusya'nın Romanov'larca rezil edilişinin 300 üncü yıldönümünü kutluyorlar. IV. Duma, yaptığı işe artık güvenmemesine ve daha önceki karşı devrimci gayretini hemen hemen yitirmesine rağmen, toplanıp «iş» ine başladı. Reforma yaklaşık herhangi bir şeyin pratikte uygulanamayacağını bile bile **reformlar için** ahmakça isteklerde bulunan liberal kesim karışıklık ve sıkıntı içinde boğulmaktadır.

Ve Riga'da hazırlığını yaptıktan sonra, St. Petersburg'da kararlı bir eyleme geçen Rusya işçi sınıfının 1 Mayıs hareketi var; bu hareket bulanık ve kasvetli atmosferi parçalamıştır. Yaklaşan devrimin görevleri tüm

azametiyle yeniden ön plâna çıktı ve ona [devrime-ç] önderlik eden öncü sınıfın güçleri; cellâtların zulmünden ve arkadaşlarının ihanetinden yılmayan ve gücü eksilmeyen yüzlerce eski devrimcinin ve demokrat ve sosyalist yeni kuşaktan milyonlarca insanının önüne gözle görülür biçimde dikilmektedir.

1 Mayısdan önceki haftalarda fabrika sahibi beyler hiç akıl sahibi olmamışlarcasına davranırlarken, hükümet aklını yitirmiş görünüyordu. Tutuklamalar ve aramalar için başkentin tüm işçi bölgeleri alt üst edilmişti. Diğer iller de merkezden geri kalmadı. Başı sıkışan fabrika sahipleri konferanslar topladılar ve bir yandan işçileri cezalar ve lokavtlarla tehdit eden, öte yandan ücretlerin yükselmesini kabul eden ve işin durdurulmasına razı olan; bir yandan hükümeti katliama kışkırtan, öte yandan onu ayıplayıp, 1 Mayıs'ın resmî tatil günü sayılmasını öneren birbiriyle çelişik sloganlar attılar.

Jandarmanın azamî gayreti göstermesi, işçi mahallelerinde «temizliğe» girişmesi, «şüpheliler listeleri»ne göre sağda solda tutuklamalar yapması boşuna idi. İşçiler çar çetesinin ve kapitalist sınıfın bu aciz öfkesini gülerek karşıladılar ve hükümetin tehditkâr ve acınacak «duyurular»ıyla eğlendiler; taşlamalar yazıp, elden ele veya ağızdan ağıza yaydılar; otokrasiye ve monarşiye karşı halkı ilk,

1905'de harekete geçiren Sosyal - Demokratların[7] devrimci sloganlarını halka hatırlatan, grev ve gösterilere çağıran, kısa, sade fakat çok öğretici küçük «broşürler» yayınladılar.

Hükümet basını ertesi gün, 1 Mayıs'ta 100.000 işçinin grevde olduğunu yazdı. Burjuva gazeteleri telgrafla aldıkları habere göre, sayının 125.000 olduğunu yazdılar **(Kievskaya Mysl)** Alman Sosyal - Demokratlarının merkez organının bir muhabiri St. Petersburg'dan çektiği telgrafta sayının 150.000 olduğunu bildiriyordu. Ve bir gün sonra tüm burjuva basını, altını çizerek 200 - 220.000 gibi bir sayıdan sözediyordu. Aslında grevcilerin sayısı **250.000'e** varmıştı!

Fakat, 1 Mayıs grevcilerinin sayısından başka, daha çok etkileyici - ve çok daha önemli - olan, işçilerin yaptıkları devrimci sokak gösterileriydi. İşçiler başkentin her yanında, devrimci marşlar söyleyip, devrimci sloganlar atarak ve ellerinde kızıl bayraklarla, hükümetin çılgınca seferber ettiği polis ve güvenlik kuvvetleriyle saatlerce çarpıştılar. Ve bu işçiler, çarın en gönüllü uşaklarına bile, mücadelenin ciddî olduğunu, polisle çatışanın bir avuç bayağı Slavophilci[8] olmadığını, gerçekte, ayaklananların başkentin emekçi **yığınları** olduğunu göstermiştir.

Bu, proletaryanın devrimci özlemlerinin, yeni kuşaklarca güçlendirilen ve çelikleştiri-

len proletaryanın devrimci güçlerinin, devrimci taleplerinin, tüm insanlara ve Rusya halklarına gerçekten parlak ve açık bir anlatımıydı. Geçen yıl hükümet ve işverenler Lena patlamasını önceden sezemedikleri ve sonuçlarıyla mücadele *etmek için reçeteler* hazırlayamadıkları gerçeğiyle kendilerini avutmuşlardı; ancak bu kez monarşi kesin bir önsezi gösterdi, hazırlıklarını yapacak bol bol zamanı vardı ve alınan «tedbirler» en «kuvvetli»leriydi; sonuç, proletarya yığınlarının devrimci uyanışı karşısında çarlık monarşisinin ne kadar **âciz** olduğunun görülmesiydi.

Gerçekten de, liberallerin ve onların çanak yalayıcılarının «grev çılgınlığı»na karşı, «sendikalist» grevlere karşı, ve ekonomik grevlerin politik grevlerle ya da politik grevlerin ekonomik grevlerle birleştirilmesine karşı attıkları acınacak çığlıklara rağmen, Lena olaylarından beri bu bir yıllık grev mücadeleleri kitleleri ajıte etmek, onları harekete geçirmek ve Sosyal-Demokrat proletaryanın devrimci mücadelesine çekmek için grevlerin ne kadar büyük ve yeri doldurulamaz bir silâh olduğunu göstermiştir. Devrimci kitlesel grevler düşmana nefes aldırmadı. Aynı zamanda düşmanı ekonomik olarak çökertti ve tüm dünya gözünde «güçlü» olduğu ileri sürülen çarlık hükümetinin politik prestijini ayaklar altına aldı. Bu kitlesel eylemler, giderek daha çok işçi

kesiminin 1905'de kazanılanların, en azından küçük bir bölümünü, yeniden elde etmelerini sağladı ve yeni yeni kesimleri ve hatta en geri kesimleri mücadeleye çekti. Bu eylemler işçilerin kapasitesini tüketmedi, çoğu zaman kısa süreli protesto eylemleri biçiminde oldu ve aynı zamanda kitlelerin sokak gösterileri biçiminde ortaya koydukları, daha etkileyici ve daha devrimci açık eylemlere geçişi hazırlandırdı.

Geçen yıl Rusya'da görülen; çeşitli iş kollarında bu kadar çok insanın kararlı ve enerjik bir biçimde katıldığı, politik amaçlı grevler dünyanın hiç bir yerinde görülmemiştir. Yalnız bu durum bile, 1912 - 13'de Rus işçilerinin taktiğini; kitlelere sosyalist eğitim vermek ve aydınlatmak için yapılan hazırlık çalışmalarının ağırlık kazandığı «Avrupaî» anayasal dönemlerin ölçülerini kullanarak «ayarlama»ya kalkan liberal ve tasfiyeci allâmelerin bayalığını ve alçakça ahmaklığını herkese göstermiştir.

Rusya'daki grevlerin, en gelişmiş ülkeler olan Avrupa ülkelerine göre büyük üstünlüğü, Rusya işçilerinin özel nitelikleri ve yeteneklerini değil, fakat günümüz Rusyasında **özel** koşulların varlığını, yani, bir devrimci durumun varlığını, dolaysız devrimci krizin gelişimini gösterir. Avrupa da benzer bir devrimci gelişime vardığında (orada, ülkemizdeki gibi, bur-

juva demokratik değil, sosyalist bir devrim olacaktır), en gelişmiş kapitalist ülkelerin proletaryası ücretli köleliğin savunucularına karşı çok daha güçlü grevler, gösteriler ve silâhlı mücadelelere girişeceklerdir.

Rusya'da son onsekiz aydır olagelen bir seri grev gibi bu yılın 1 Mayıs grevi de; yalnızca ekonomik grevlerden değil, fakat örneğin son Belçika grevi[9] gibi anayasal reformlar talep eden politik grevlerden ve protesto grevlerinden, devrimci karakteri dolayısıyla ayırdedilir. Liberal dünya görüşüne saplananların ve *artık olayları devrimci bakış açısından* yorumlayamayanların, tümüyle Rusya'daki devrimci duruma bağlı olan Rus grevlerinin bu ayırdedici karakterini anlamalarına olanak yoktur. Karşı devrim, inançlarından rahatlıkla dönme devri, ardında, Sosyal - Demokrat olarak bile adlandırılmak isteyenlerin olduğu, bu türden birçok insan bıraktı.

Rusya bir devrimci durum yaşamaktadır, çünkü nüfusun büyük çoğunluğunun —yalnızca proletaryanın değil, fakat, özellikle köylüler olmak üzere, küçük üreticilerin onda dokuzunun— üzerindeki bu yoğun baskı, açlık, yoksulluk, haksızlık ve aşağılanma, Rusya'daki üretici güçler durumuna; 1905 ayaklanmasını yapmış olan yığınların sınıf bilinçlerine ve taleplerine; —yalnız Avrupa değil,

Asya'daki— tüm komşu ülkelerle olan ilişkilerin durumuna açıkça aykırıdır.

Fakat hepsi bu kadar değil. Yalnızca baskı, ne kadar büyük olursa olsun, bir ülkede her zaman devrimci bir duruma yol açmaz. Çoğu zaman **alt sınıfların** eskisi gibi **yaşamak istememeleri** devrim için yeterli değildir. Aynı zamanda **üst sınıfların** eskisi gibi **yönetememeleri ve hükümet edememeleri** de gereklidir. Rusya'da bugün gördüğümüz budur. Gözlerimizin önünde bir politik buhran olgunlaşmaktadır. Burjuvazi, karşı devrime arka çıkmak ve bu karşı devrimci temel üzerinde «barışçı gelişimi» sağlamak için elinden gelen **herşeyi** yapmıştır. Burjuvazi feodal beylere ve cellâtlara istedikleri kadar para dağıttı, devrime sövdü ve onu reddetti, Purishkevich'in çizmelerini ve II. Markov'un kırbacını yaladı ve onların uşaklığını etti. «Avrupaî» tartışmalar üzerine kurulan, 1905 devrimine söven ve onu «entellektüel» bir devrim, uğursuz, caniyane, ihanet dolu vb. olarak tanımlayan teoriler türetti.

Ve yine de, keseden, onurdan ve vicdanından bunca fedakârlık etmesine rağmen, burjuvazi —Kadetlerden Oktobristlere[10] kadar— **kendisi;** kapitalist bir ülkenin 20. yy. da Almanya ve yeni Çin ile yanyana yaşayabilmesi için onsuz yapamayacağı «kanun» ve «nizam» için temel koşulları sağlamaktan ve «barışçıl

gelişimi» temin etmekten otekrasinin ve toprak sahiplerinin **âciz olduklarını** kabul etmektedir.

Rusya'da bugün, yapının dışını, yalnızca katlarından birini değil, devlet sisteminin **temelini** sarsan ülke çapında bir buhran var. Liberallerimiz ve tasfiyecilerimiz «tanrıya şükür anayasamız var», politik **reformlar** gündemdedir (yalnızca çok az insan bu iki öneri arasındaki bağlantıyı anlayamaz), anlamında ne kadar çok kaypak deyim teşhir ederlerse etsinler, bu reformist gevezeliklerden ne kadar çok döktürürlerse döktürsünler, tek bir tasfiyeci ya da liberalin reformist bir çıkış yolu gösteremeyeceği gerçeği ortadadır.

Feodal toprak sahiplerinin son kurtuluş çaresi olarak yapıştıkları tarım politikasına[11] bağlı olan Rusya'da nüfusun büyük bir bölümünün durumu, uluslararası durum ve ülkemizde şekillenen genel politik buhranın niteliği; işte, şimdiki düzenle ve hükümetin ve sömürücü sınıfların elindeki araçlarla bir burjuva devriminin görevlerini yerine getirmenin olanaksızlığı nedeniyle Rusya'nın durumunu devrimci yapan objektif koşulların tamamı.

İşte her çeşit döneğin örnek göstermekten hoşlanacağı —ki bunlar dünün burjuva devrimlerini (bu devrimler yarının proleter devrimine ışık tutar) örnek alacaklarına bugünün «anayasal» durumunu örnek almaktadırlar— Avrupa'da mümkün olmayan özgül grev biçim-

lerinin Rusya'da görülebilmesinin nedeni olan toplumsal, ekonomik, politik durum ve **sınıf**lar arası ilişkiler. Ne alt sınıflar üzerindeki baskı, ne de üst sınıflar arasındaki bulıran bir devrime neden olabilir; pasif baskı durumunu aktif ayaklanma ve devrim durumuna dönüştürebilecek devrimci bir sınıf yoksa bu durum ülkeyi yıkıma götürür.

Kitleleri devrim için ayaklandırabilecek, Rusya'yı yıkımdan kurtarabilecek gerçekten öncü sınıf rolü, sanayi proletaryası tarafından oynanmaktadır. Bu, onun, devrimci grevlerle yerine getirdiği görevdir. Liberallerin nefret ettiği ve tasfiyecilerin anlayamadığı bu grevler (RSDİP'nin Şubat kararında belirttiği gibi) «pasifliğin, karamsarlığın ve tarım proletaryası ile köylülüğün dağınıklığının üstesinden gelmek,... ve onları en birleşik, eş zamanlı ve yoğun **devrimci hareketlere çekmek** için en etkili araçlardan biridir.»*

İşçi sınıfı, temel haklardan yoksun bırakılmış ve karamsarlığa itilmiş çalışan kitleleri ve sömürülen halkı devrimci eylemlere çeker. İşçi sınıfı onlara devrimci mücadeleyi öğretir, devrimci eylemler için eğitir ve çıkış yolunu nerede bulacaklarını ve kurtuluşa nasıl varacaklarını açıklar. İşçi sınıfı onları yalnızca sözlerle değil, eylemlerle, örneklerle eğitir ve bu örnekler tek tek kahramanların maceralarından değil,

* Bk. V. İ. Lenin **Toplu Eserler** Cilt 18 s. 457 - Ed.

politik ve ekonomik talepleri birleştiren devrimci **kitle** eylemlerinden çıkar.

Sosyalizm ve demokrasi teorisinin esaslarını bile kavrayan her dürüst işçi için bu fikirler ne kadar sade, açık ve yakın! Tasfiyeci gazetelerde «yeraltı»na söven ve onunla alay eden, saf insanlara «kendilerinin de Sosyal-Demokrat» olduğuna garanti veren, aydınlar arasından çıkan sosyalizm ve demokrasi hainlerine bu fikirler ne kadar yabancı.

Tüm Rusya proletaryası tarafından desteklenen, St. Petersburg proletaryasının 1 Mayıs eylemi, gözü gören kulağı duyan herkese bugünün Rusyasmda devrimci yeraltının büyük tarihî önemini açıkça göstermiştir. RSDİP'nin St. Petersburg'daki tek parti örgütü St. Petersburg Komitesi, burjuva gazetelerini bile, 9 Ocak öncesinde, Romanov'ların 300. yıldönümü öncesinde ve 4 Nisanda[12] olduğu gibi, 1 Mayıs eyleminden önce de, St. Petersburg komitesinin bildirilerinin fabrikalarda tekrar tekrar görüldüğünü yazmaya zorladı.

Bu bildiriler büyük fedakârlıklarla hazırlandı. Bazılarının görünüşleri çekici değildi. Bazıları, örneğin 4 Nisan gösterilerine çağrıda olduğu gibi, gizlice hazırlandığı ve değişik basımevlerinde aceleyle basıldığı açıkça belli olan, altı satır ile yalnızca gösterinin yerini ve saatini bildiriyordu. Bizde bazı insanlar («sözde Sosyal-Demokratlar») var ki «yeraltı» çalışma-

sının bu koşullarını ima ederek, art niyetle sırıtıp, kibirle dudak büküyor ve soruyorlar: «Eğer parti yeraltı ile sınırlandırılsaydı kaç tane üyesi olurdu? İkiyüz mü üçyüz mü?» [Açık sözlü bir tasfiyeci olma üzücü cesaretine sahip Bay Sedov'un, **başyazısında** savunulduğu dönek **Luch** dergisinin 95. (181.) sayısına bakınız. **Luch**'un bu sayısı, 1 Mayıs eyleminden beş gün önce yani yeraltının **tam** bildirileri hazırladığı **zamanda** çıktı!]

Bu utanç verici ifadeleri kullanan Dan, Potresov ve şürekâsı bilmelidir ki, parti saflarında daha 1903'de binlerce ve 1907'de 150 bin proleter vardı ve hatta şimdi binlerce ve onbinlerce işçi RSDIP'nın **yeraltı** hücrelerinin üyeleri olarak **yeraltı** bildirileri basmakta ve dağıtmaktadırlar. Fakat tasfiyeci beyler biliyorlar ki, yeraltının zararına olan çirkin yalanlarının ve daha da çirkin olan «sahte tavırlar»ının legal olarak çürütülmesinden Stolypin[13] «legalite» si tarafından korunmaktadırlar.

Bu adi insanların, kitlesel işçi sınıfı hareketi ve genel olarak devrimci çalışma ile bağlarını ne derece koparttıklarını görün! Hatta liberallere hoş görünmek için tahrif ettikleri kendi ölçülerini kullanın. Bir an için, St. Petersburg'da yasak bildirilerin basımı ve dağıtımında «iki veya üçyüz» işçinin çalıştığını düşünebilirsiniz.

Sonuç nedir? Kendilerini yalnızca Sos-

yal - Demokrat olarak adlandırmakla yetinmeyip, Sosyal - Demokratlar gibi çalışan, bunun için de **tüm** Rusya işçi sınıfı tarafından sayılan ve takdir edilen, «geniş parti» **gevezelik**leri etmeyip, Rusya'da varolan tek gizli Sosyal - Demokrat Partiyi pratikte oluşturan, St. Petersburg proletaryasının çiçekleri, «iki veya üçyüz» işçi, işte gizli broşürleri basan ve dağıtan insanlar. Stolypin sansürcüleri tarafından korunan **Luch** tasfiyecileri, «iki veya üçyüz» [işçiye -ç], «yeraltı»na ve onun «abartılmış» önemine vb. ne kibirle gülüyorlardı.

Ve aniden bir mucize olur! St. Petersburg Komitesi Yürütme Komisyonunun **yarım düzine** üyesince alınan karara uyarak - bir bildiri «iki veya üçyüz» [işçi-ç] tarafından basılır ve dağıtılır - St. Petersburg'da **ikiyüzellibin** insan yekvücut olarak ayaklanır.

Bildiriler ve işçilerin miting ve gösterilerde yaptıkları devrimci konuşmalar, liberallerin, hayalleriyle halkı aldattığı «açık işçi sınıfı partisi», «örgütlenme özgürlüğü» ve bu cins reformlardan söz etmiyor. Devrimden, tek çıkar yol olarak sözediyorlar. Onlar, reformlar hakkındaki liberal yalanlara karşın, cumhuriyet'ten, özgürlüğü garantilemek için gerekli olan değişiklik ve onu bilinçli olarak savunmak üzere ayaklanabilecek güçleri ifade eden tek slogan olarak söz ediyorlar.

St. Petersburg'da yaşayan iki milyon in-

san, halkın tüm çalışan ve ezilen kesimlerini kavrayan devrim çağrılarını görüyor ve işitiyor. Tüm St. Petersburg neyin gerçek çıkar yol, neyin reformlar hakkında liberal yalanlar olduğunu, gerçek ve kitle ölçüsünde bir örnekle görüyor. Binlerce işçiyi kapsayan ilişkiler ağı-ve St. Petersburg kitle hareketini kopuk kopuk da olsa bildirmek zorunda kalan yüzlerce burjuva gazetesi - başkent proletaryasının inatçı grev kampanyası hakkındaki haberleri tüm Rusya'ya yaydı. Hem köylüler kitlesi hem de orduda hizmet eden köylüler; grevler, işçilerin devrimci istekleri, köylülük yararına malikanelere el konması ve cumhuriyet için yapılan mücadeleler hakkındaki haberleri duyuyorlardı. Devrimci grevler, halk kitlelerini yavaş fakat emin bir biçimde harekete geçiriyor, uyandırıyor, aydınlatıyor ve **devrim için** örgütlüyor.

«İki veya üçyüz» «yeraltı savaşçısı», **milyonlar ve onmilyonların** ilgi ve ihtiyaçlarına sözcülük eder, onlara umutsuz durumları hakkında gerçeği söyler, devrimci mücadelenin gerekliliği hakkında onların gözlerini açar, bu mücadele içinde onları güvenle doldurur, onlara doğru sloganlar sağlar ve bu kitleleri burjuvazinin yüksek perdeden, tamamen düzmece reformist sloganlarından kurtararak [kendi saflarına-ç] kazanır. Ve aydınlar arasından «iki veya üç» düzine tasfiyeci, dış ül-

kelerden ve liberal tüccarlardan toplanan parayı bilinçlenmemiş işçileri aldatmak için harcayarak, burjuvazinin sloganlarını işçilerin içine taşıyorlar.

1 Mayıs grevi, 1912-13'ün tüm devrimci grevleri gibi, günümüz Rusya'sının ayrıldığı üç politik kampı açık seçik belli etti; cellâtlar ve feodal beylerin, monarşinin ve gizli polisin kampını. O, elinden gelen gaddarlığı yapmıştır ve şimdiden işçi kitleleri karşısında gücünü yitirmiştir. Kadetlerden Oktobrislere kadar, burjuvazi kampının tümü bağırıp inliyor, reform istemlerinde bulunuyor ve Rusya'da reformların yapılabileceğini düşünerek kendilerini komik durumlara düşürüyorlar.

Ve ezilen kitlelerin sözcülüğünü yapan tek kamp, devrim kampı.

Bu kampta tüm ideolojik çalışma proleterya ile, en ilerici sınıfla kopmaz bağları olan ve her legal olanağı Sosyal-Demokrasi ruhuyla kullanmasını bilen, gizli çalışan Sosyal-Demokratlar tarafından yürütülüyor. Hiç kimse bu ilerici sınıfın kitlelere muzaffer devrime giden yolda öncülük etmeyi başaracağını önceden söyleyemez. Fakat bu sınıf görevini - kitleleri bu çözüme **götürmede** - liberal kesimin tüm yalpalama ve ihanetlerine ve «sözde Sosyal-Demokratlar»a karşın başarıyla sürdürüyor. Rus sosyalizmi ve Rus demokrasisinin tüm yaşayan ve hayatî unsurları pro-

letaryanm devrimci mücadelesinin örneği ve onun rehberliğiyle güçlü bir şekilde eğitilmektedir.

Bu yılki 1 Mayıs hareketi, tüm dünyaya Rusya proletaryasının canlıyken boğulan ve çürüyen bir Rusya için tek kurtuluş yolu olan,

Toplu Eserler, cilt 19, s. 218 - 27
Sotsial - Demokrat sayı 31,
15 (28) **Haziran 1913**

Toplu Eserler
cilt 19, s. 218 - 27

41. Sayfanın son satırı baskı hatasından ötürü eksik kalmıştır. Eksik kalan yeri tamamlar, özür dileriz.

"......... Rusya için tek kurtuluş yolu olan, devrimci yolu sebatla izlediğini göstermiştir."

ÇAĞRI YAYINEVİ

NOTLAR

(1) «1 Mayıs» Lenin tarafından Cenova'da yazılmış **Vperyod** Yazı Kurulu ve Çoğunluk Komiteleri Bürosu imzasıyla broşür biçiminde çıkarılmıştır. Birçok yöresel Sosyal-Demokrat komiteler tarafından yeniden basılmıştır.

(2) **Tasfiyeciler** (Likidatörler) 1905-07 devriminin yenilgisinden sonra Menşevik Sosyal-Demokratlar arasında çıkan bir oportünist eğilimin, tasfiyeciliğin takipçileri. Tasfiyeciler, işçi sınıfının devrimci yeraltı partisinin kaldırılmasını istiyorlardı. Onlar, çarlığa karşı devrimci mücadelelerini durdurmaları için işçilere çağrıda bulundular, partisiz bir «işçi kongresi» toplamaya ve devrimci sloganları reddedecek, kendini legal çalışmayla sınırlandıracak bir «geniş işçi partisi» kurmaya baktılar. Lenin ve diğer Bolşevikler, yılmadan, tasfiyecileri devrim davasının hainleri olarak teşhir ettiler. Tasfiyecilik, işçi yığınları arasında çok az taraflar buldu. RSDİP'nin Ocak 1912 Prag konferansında tasfiyeciler partiden atıldı.

(3) RSDİP'nin Altıncı (Prag) Tüm Rusya Konferansı Ocak 1912'de Prog'da toplandı. Konferansa yirmiden fazla yöresel Parti örgütü temsilcisi katılmıştı ve Konferans, Parti Kongresi-

nin işlevini yerine getirdi. Yükselen devrimci hareket koşullarında Parti'nin politikasını saptadı ve yaklaşan Duma seçimlerinde şu temel sloganların atılmasını önerdi: demokratik cumhuriyet, sekiz saatlik işgünü, malikânelere el konulması. Konferans, tüm Rusya örgütü olarak işçi sınıfının illegal devrimci partisini yeniden düzenledi ve Merkez Komitesini seçti, Menşevik tasfiyecileri ve diğer oportünistleri partiden çıkardı ve Bolşeviklerle Menşeviklerin aynı parti içindeki biçimsel birliklerine bir son verdi.

(4) Haziran (1907) hükümet darbesi. Bu tarihte hükümet II. Dumayı dağıtıp, seçim kanununu yeniden düzenledi. Yeni kanun toprak sahiplerinin, fabrikatörlerin ve tüccarların Duma'da temsil edilebilme olanağını artırırken zaten az sayıda olan işçi ve köylü temsilcilerinin sayısını azalttı. Kanun, Asya'daki nüfusun büyük bölümünü medenî haklardan mahrum etti, Polonya ve Kafkasya temsilcilerinin sayısını yarıya indirdi. Bu kanun ile seçilen ve ilk, Kasım 1907'de toplanan III. Duma son derece gericiydi.

Darbeyi, 3 Haziran rejimi diye de adlandırılan Stolypin gericiliği dönemi izledi.

(5) Lena olayları - çarın askerleri tarafından Nisan 1912'de Sibiryadaki Lena altın madenlerinde işçilerin vurulması.

(6) **Kara Yüzler** - Devrimci hareketle mücadele etmek üzere polis tarafından örgütlenen monarşist çeteler. Bunlar, devrimcileri öldürüyor, ilerici aydınlara saldırıyor ve Yahudi aleyhtarı katliamları kışkırtıyorlardı.

(7) Çarlığın yıkılması, demokratik cumhuriyetin

kurulması, sekiz saatlik işgününün tanınması ve malikânelere elkonulmasını talep eden, 1905-07 devrimi sırasında Bolşevikler tarafından ileri sürülen devrimci sloganlardan söz ediliyor.

(8) Birinci Balkan Savaşı sırasında Sırp ve Bulgarların Türklere karşı kazandıkları zaferler dolayısıyla St. Petersburg'daki gerici milliyetçi unsurlar tarafından Mart 17, 18 ve 24 1913'de düzenlenen Slavophil gösterilerinden söz ediliyor. Gericiler, Balkan halklarının ulusal kurtuluş mücadelelerini, Rus çarlığının Yakın Doğu'daki yağmacı egemen ulus politikasının çıkarları için kullanmaya çalışıyorlardı.

(9) Nisan 14 - 24 1913'de yer alan Belçika genel grevi. Belçika proletaryası Anayasanın gözden geçirilmesi, genel ve eşit medenî haklar talebini ileri sürüyordu. Bir milyon işçinin yarıya yakını grevdeydi. **Pravda**, grev ve Rus işçilerinin grev fonuna yaptıkları yardım hakkında sürekli yazılar yayınlıyordu.

(10) **Kadetler** (Anayasal Demokratik Parti) Ekim 1905'de kurulan, Rus emperyalist burjuvazisinin öncü partisi. Kadetler kendilerini «halk özgürlüğünün» partisi olarak tanımladılar, oysa aslında otokrasi ile uzlaşma yolları aradılar ve çarlığı, anayasal monarşi şeklinde sürdürmeyi amaçladılar. Birinci Dünya Savaşı sırasında «savaşın muzaffer sonuca» dek sürdürülmesini savundular. Şubat devrimi ertesinde Petrograd Sovyetinde Sosyalist - Devrimciler ve Menşevik liderlerle hesaplaşılmasından sonra, Kadetler burjuva geçici hükümetinde liderlik pozisyonunu aldılar ve halka karşı, karşı-devrimci politikayı sürdürdüler. Büyük Ekim Sosyalist Devriminden sonra Kadetler yabancı

emperyalistlerin acenteleri ve uşakları haline geldiler ve ülkedeki karşıdevrimci güçleri örgütlediler. Lenin, Kadet Partisini karşı devrimin tüm Rusya karargâhı olarak tanımladı.

Oktobristler (Onyedi Ekim Birliği) Ekonomilerini kapitalist çizgilerle çizmiş büyük sanayi ve ticaret burjuvazisinin ve toprak ağalarının karşı-devrimci partisi. Kasım 1905'de kuruldu. 17 Ekim Manifestosunu sözde tanırken, Oktobristler aslında çarlık hükümetinin iç ve dış politikasını açıkça destekliyorlardı. Liderleri önemli sanayici Guchkov ve büyük toprak sahibi Rodzyanko idi.

(11) Burada çarlık hükümetinin tarım politikasına değiniliyor. 9 (22) Kasım 1906'da Bakanlar kurulu Başkanı Stolypin, çiftliklerin kuruluşu hakkındaki toprak reformunu açıkladı. Stolypin'in toprak reformu zengin köylülerin (kulakların) yararınaydı ve yoksul köylülerin yıkımı demekti. Kırlık bölgelerde kulakların şahsında çarlığa sağlam bir dayanak oluşturmayı amaçlıyordu.

(12) Burada 9 Ocak 1905'e değiniliyor.

Çarlık hükümeti tarafından Romanovların Üçyüzüncü Yıldönümü 1913'de kutlandı.

4 Nisan 1923'de St. Petersburg işçileri, Lena altın madenlerinde işçilerin çarın askerleri tarafından vuruluşunun birinci yıldönümü dolayısıyla, 85.000 işçinin katıldığı bir günlük greve gittiler.

(13) **Stolypin, Pyotr Arkadyevich**-aşırı gerici ve 1906-1911 yılları arasında Başbakan. 1905-07 Rus devriminin bastırılmasını düzenledi ve hemen ardından başlayan koyu politik gericilik dönemine adını verdi.

İÇİNDEKİLER

FİATI: 3 TL.